

**Sabiedrisko pakalpojumu
regulēšanas komisijai**

Ūnijas ielā 45,
Rīga, LV-1039

Rīgā, 2021.gada 22.jūnijā
Nr. 881/JN

Par Informācijas iesniegšanas noteikumu projektu

„Latvijas Mobilais Telefons” SIA (turpmāk – LMT) ir iepazinies ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) izsludināto konsultāciju dokumentu par informācijas iesniegšanas noteikumiem elektronisko sakaru nozarē (turpmāk – Noteikumi).

LMT kopumā pozitīvi vērtē Regulatora iniciatīvu savlaicīgi konsultēties ar tirgus dalībniekiem par nepieciešamajām izmaiņām normatīvajā regulējumā, īpaši saistībā ar jauna normatīvā regulējuma pieņemšanu. Periodiska normatīvā regulējuma pārskatīšana ļauj kritiski izvērtēt līdz šim noteiktās saistības, atceļot nevajadzīgās vai lieku birokrātisko slogu uzliekošās pienākumus. Tāpat, konsultējoties ar nozari, ir iespējams novērtēt un uzlikt jaunus pienākumus tirgus dalībniekiem, kas objektīvi ir nepieciešami, lai risinātu noteiktas tirgus nepilnības vai izaicinājumus.

Iepazīstoties ar Konsultāciju dokumentu, LMT konstatē, ka līdz šim komersantiem uzlikto pienākumu analīze vispār nav veikta. Esam vairākkārt iebilduši pret lieku un nevajadzīgu atskaišu iesniegšanu, kas nedod nekādu piensumu ne regulēšanai, nedz arī nozarei. Piemēram, neskatoties uz nozares iebildumiem, pēc Regulatora iniciatīvas 2014.gadā tika pieņemts regulējums, kas paredz papildu kabeļu kanalizācijas ieguldīšanas, kā arī detalizētu atskaišu iesniegšanas, nepieciešamību. Vairāk nekā piecus gadus katrs komersants četrreiz gadā iesniedz atskaites un veic papildus investīcijas kabeļu kanalizācijās. Atbilstoši LMT pieredzei šajā laikā nav bijis neviens gadījums, kad kāds komersants būtu izmantojis šajā regulējumā noteiktās tiesības. Arī Regulatora gada pārskati neuzrāda, ka šim regulējumam būtu bijusi vispār kaut kāda ietekme uz infrastruktūras konkurences attīstību. Secināms, ka šī Regulatora iniciatīva nav bijusi veiksmīga, tādēļ aicinām atcelt ar to saistītos nelietderīgos pienākumus (tas attiecas uz 7. un 8.pielikumā norādīto atskaišu iesniegšanu).

LMT aicina veikt kvalitatīvas diskusijas ar nozari par projektā paredzētajiem papildu pienākumiem un to ietekmi uz komersantiem. Mūsu ieskaitā, virkne no paredzētajiem pienākumiem nemaz nav nepieciešami regulēšanas funkciju veikšanai. Tajā pašā laikā neiebilstam pret Noteikumos noteikto pienākumu iesniegt regulēšanai nepieciešamo informāciju.

Par Konsultāciju dokumentu

1.1. Konsultāciju dokumenta 4.lpp. 4. rindkopā, atsaucoties uz dažādu starptautisku organizāciju aptaujām, ir norādīta nepieciešamība iegūt datus sadalījumā pa juridiskām un fiziskām personām. Aicinām precizēt tieši par kuru organizāciju dokumentiem iet runa, jo dažādās jurisdikcijās ir atšķirīga izpratne par juridiskajām personām un to būtību. Praksē bez fiziskām un juridiskām personām ir virkne ekonomisko vienību (piemēram, vēstniecības, filiāles, aģentūras, pārstāvniecības u.c.), kas nav ne fiziska, nedz arī juridiska persona. Turklāt katrs operators veic darījumu partneru uzskaiti pēc atšķirīgiem

kritērijiem, tādēļ dati var nebūt salīdzināmi. Informācijas dalījums fiziska/juridiska persona ir mazvērtīgs, atsevišķos gadījumos pat maldinošs. Pēc Lursoft datiem¹, mazais bizness veido lielāko daļu jeb 98,65% no visiem uzņēmumiem, attiecinot mazā biznesa uzņēmumu skaitu pret kopējo Latvijā reģistrēto aktīvo uzņēmumu skaitu. Tieši šajā patērētāju segmentā pakalpojumu patēriņa vajadzības cieši savijas, kur nav nodalāms, cik no kopējā patēriņa apjoma attiecināma uz biznesa, cik uz privāto vajadzību nodrošināšanu. Līdz ar to izmaksu optimizācijas nolūkos viss patēriņš tiek attiecināts uz biznesa vajadzībām, kas rada segmenta faktiskajām vajadzībām neatbilstošus rādītājus. Tā kā šādu uzņēmumu īpatsvars ekonomikā ir ļoti nozīmīgs, arī statistikā veidojas būtiskas neatbilstības. Līdz ar to aicinām atteikties no šāda dalījuma.

1.2. Konsultāciju dokumenta 4.-5.lpp. ir neprecīzas atsauces uz Eiropas Elektronisko sakaru kodeksā (Kodekss) noteikto par ģeogrāfiskā apsekojuma veikšanas nepieciešamību. Pirmkārt, Kodeksa 22.panta pirmā daļa noteic, ka apsekojums ir jāveic un informācija ir jānodrošina vienu reizi trijos gados, nevis katru gadu, kā to pieprasa Noteikumi. Otrkārt, Kodekss ļauj dalībvalstīm pašām noteikt regulatīvo mērķi ģeogrāfiskā apsekojuma veikšanai. Piemēram, atbilstoši Kodeksa 229-231 atkāpei, ģeogrāfisko apsekojumu veic apvidos, kuros tirgus nevarēs nodrošināt platjoslas pakalpojumus (tas ir, "baltajās teritorijās"), lai ar *citām sabiedriskās politikas līdzekļiem atbalstītu atbilstīgu piekļuvi platjoslas internetam*. Savukārt, Latvijā Regulators to plāno īstenot visā valsts teritorijā bez jebkāda skaidrojuma vai pamatojuma par šādu pasākumu un nepieciešamību un lietderību, nenosakot nedz regulēšanas mērķus vai uzdevumus. Līdz ar to secināms, ka tiek plānots ieviest nelietderīgu, sabiedrībai un nozarei nevajadzīgu tiesisku instrumentu, bez jebkādas pievienotās vērtības regulēšanai un sabiedrības interesēm.

1.3. Konsultāciju dokumenta 5.lpp. 5. atkāpē ir norādīts, ka operatori tiek uzliktas saistības regulāri iesniegt Regulatoram *informāciju par kabeļu kanalizācijas būvniecības vai pārbūves rezultātā nodrošināto papildu kabeļu kanalizācijas tilpumu*, jo tas var noderēt Regulatoram, izvērtējot atteikumu pamatotību. Kā jau norādīts iepriekš, ir nelietderīgi nozarei uzlikt vispārēju atskaitīšanās pienākumu, lai risinātu potenciālus individuālu komersantu strīdus. LMT rīcībā nav informācijas, kā arī Regulatora pēdējo piecu gadu pārskati neuzrāda nevienu šādu strīdu, tādēļ vispārīgs atskaišu iesniegšanas pienākums nav lietderīgs.

Par Noteikumu projektu

- 2.1. Sakaru nozarē ir noteikti divi atskaites datumi informācijas iesniegšanā Regulatoram – 1.februāris un 1.augusts. Ar katriem grozījumiem, informācijas apjoms un atlases sarežģītība, kas jāiesniedz, palielinās, tādēļ pēdējo gadu laikā esam vairākkārtīgi lūguši Regulatoru pagarināt informācijas iesniegšanas termiņus. Īpaši tas attiecas uz 1.februāri – jo attiecīgajā laikā notiek iepriekšējā kalendārā gada datu apkopošana. Līdz ar to lūdzam pārcelt finanšu atskaišu (1. un 2.pielikums) iesniegšanas termiņu uz 1.martu, attiecīgi precizējot Noteikumu 2. un 3.punktus.
- 2.2. Lai nodrošinātu datu salīdzināmību ar iepriekšējiem gadiem, 1.pielikuma anketā lūdzam atteikties no ierosinātā dalījuma – fiziskas un juridiskas personas (skatīt 1.1.punktu).
- 2.3. 1.pielikuma anketā lūdzam veikt tehniskus precizējumus vai skaidrojumu, lai viennozīmīgi būtu saprotama informācijas grupēšana:
 - 1. Lapā "Ieņēmumi" kas ir domāts 2.1.2. punktā? Ja abonēšanu izdala atsevišķi punktā 2.1.1., tad ar ko punkts 2.1.2. atšķiras no punkta 2.1.5.? 2. Lapā "Pieslēgumi" punkts 5. "Interneta piekļuves pakalpojuma pieslēgumu skaits".

¹<https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/lursoft-latvija-9865-uznemumu--mazie-un-mikrouzņēmumi.a382075/>

- Tā kā punktā 5. lietotāju kopsumma veidojās no 5.1.+5.2.+5.3., vai pareizi ir saprasts, ka punktos 5.1. un 5.2. ir jāiekļauj lietotāji, kuri pārskata periodā (3 mēneši) nav bijuši viesabonēšanā, jo lietotājus, kas datu pārraidi ir lietojuši tikai viesabonēšanā vai viesabonēšanā un Latvijā, ir jāskaita punktā 5.3.?
 - Pēc Skaidrojuma punktā 5.1. un 5.2. būtu jāiekļauj visi datu pārraides lietotāji, neskatoties uz to, kur datu pārraide ir veikta. Lūgums precizēt definīcijas punktiem 5.1., 5.2. un 5.3.
- 2.4. LMT iebilst pret neizsvērtu un nepārdomātu jaunu pienākumu noteikšanu komersantiem, iesniegt regulārus datus par būvniecības iecerēm un atskaites par to izpildi (6. un 7.pielikums) ar manuāli aizpildāmām atskaitēm. Acīmredzami, anketās iekļautos datus Regulators plānot tālāk manuāli ievadīt sev zināmās formās vai uzkrāt datu sistēmās. Esam jau norādījuši (1.2.punkts), šāda pieeja nedod nekādu labumu sabiedrībai vai regulējošai videi, vienīgi uzliek komersantiem papildus pienākumus. Atgādinām, ka jau vairāk nekā trīs gadus Latvijā darbojas Būvniecības informācijas sistēma (BIS), kurā visas elektronisko sakaru komersantu būvniecības ieceres ir iegūstamas elektroniskā formā. 2022.gada laikā minēto sistēmu plānots papildināt arī ar līdz šim VAS ES kompetencē esošajiem jautājumiem, tādējādi radot elastīgu un efektīvu mehānismu būvniecības ieceru atklātības nodrošināšanā. Līdz ar to, ja Regulatoram tā kompetencē esošo jautājumu risināšanā nepieciešama papildu informācija, lūdzam izmantot BIS, lai sekotu visu elektronisko sakaru būvju iecerēm, kā arī to realizācijai (tajā skaitā nodošanai ekspluatācijā). Līdz ar to aicinām, 6.un 7.pielikumā esošo informāciju izgūt no citu valsts pārvaldes iestāžu datu bāzēm, atkalizmantojot jau valsts pārvaldē esošu informāciju.
- 2.5. Vēršam uzmanību, ka BIS ekspluatācija jau šobrīd nodrošina efektīvu būvniecības ieceru apspriešanu jau tās sākumstadijā. Elektronisko sakaru komersanti, uzzinot par attiecīga objekta būvniecības ieceri, var savlaicīgi informēt attiecīgo būvnieku, un piedalīties infrastruktūras izbūvē, tādējādi samazinot būvniecības izmaksas. Šis ir efektīvs mehānisms sadarbības nodrošināšanai ar citiem elektronisko sakaru komersantiem, sadarbojoties infrastruktūras kopīgas izbūves nodrošināšanā. Turpretī Elektronisko sakaru likumā paredzētais papildu kanalizācijas tilpuma nodrošināšanas pienākums (skatīt ievadu), kas paredz operatora pienākumu ierakt zemē papildu nevienam nevajadzīgu tilpumu nav sevi attaisnojis. Tas ir saistīts, ka kabeļu kanalizāciju izbūve pamatā tiek veikta operatora individuālām vajadzībām, un citam komersantam pamatā nav izmantojams. LMT aicina atņemt un svītrot no normatīvā regulējuma tiesību normas, kas nav sevi attaisnojušas. Līdz ar to lūdzam svītrot no noteikumu projekta 7. un 8.pielikumus.

Ar cieņu,
Prezidents

Valdes priekšsēdētājs

Juris Binde